

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- V Dubnici nad Váhom sa štrajkovalo, v Detve sa dohodli – str. 1–2
- Po KZVS vo verejnej doprave sa rozširujú aj ďalšie KZVS – str. 3
- V Bratislave sa konal seminár o automobilovom priemysle – str. 5

**V Dubnici sa štrajkovalo, v Detve
štrajk na poslednú chvíľu odriekli**

**KOZ SR
a Žilinský
samosprávny
kraj**

**Vás pozývajú na „OSLAVY 1. MÁJA“
dňa 1. 5. 2014 o 11.00 hod. v Budatínskom parku v Žiline**

Prítomných pozdraví premiér SR, R. Fico
a pripravený je aj bohatý kultúrny program.

ZA DÔSTOJNÚ PRÁCU V SPOLOČNEJ EURÓPE !

ZAMESTNANCI NEDOSTALI MZDY ZA DVA MESIACE

Viac ako stovka zamestnancov spoločnosti Dubnický metalurgický kombinát (DMK), s. r. o., vstúpila v utorok, 8. apríla, o šiestej hodine ráno v Dubnici nad Váhom do ostrého jednodňového štrajku. Dôvodom bolo nevyplatenie miezd všetkým zamestnancom podniku za január a február tohto roka, teda asi 1400 eur. Zhruba 140 zamestnancov plánovalo podať aj okamžitú výpoveď.

„Nemáme vyplatené mzdy za január a február a zo strany vedenia spoločnosti zaznievali len sľuby s termínmi vyplatenia, ale situácia sa vôbec nezlepšila. Sociálna situácia v našich rodinách je už neúnosná. Preto sme sa tu dnes zišli, aby sme riešili vzniknutú situáciu a zabezpečili sebe a svojim rodinám aspoň nejaký príjem. Po dohode s vedením spoločnosti vieme, že nie je práca pre 110 zamestnancov z dôvodu nezabezpečenia železničného programu pre Ukrajinu a Rusko. Ide o zamestnancov oceľiarne, formovne, čistiarne a čiastočne údržby, vedenia spoločnosti a MATEC. Žiadame o vyplatenie mzdy, pretože sľubov už bolo mnoho“, uviedla predsedníčka Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO ZŤS Dubnica nad Váhom, Ľuba BACKOVÁ.

Vo firme pracuje viac ako 300 ľudí. Spoločnosť minulý rok odštartovala výrobu komponentov železničných podvozkov pre širokorozchodnú trať pre ruský trh. Ambíciou vedenia bolo zamestnať v tomto podniku až 800 ľudí. Ako potvrdila vedúca odborov, Ľ. BACKOVÁ, inzeráty na prijímanie nových ľudí pritom spoločnosť stále dáva. „Železničný program sa úplne utlmuje, dokonca nám bolo povedané, že možno až na päť mesiacov a keď sa upokojí situácia na Ukrajine, tak možno sa nejakí ľudia prijímú,“ povedala s tým, že tento dôvod ešte pred dvoma týždňami nezaznel.

„Je to katastrofa, že takí ľudia na Slovensku ešte môžu podnikat'. Všade vo svete by už boli vo väzení dlžníkov. U nás si môžu dovoliť neplatiť odvody, neplatiť zamestnancov a celú stratu nechávajú na ľudí, ktorí sa môžu najmenej brániť,“ skonštatoval predseda OZ KOVO Emil MA-

CHYNA. Zároveň dodal, že okamžite podávajú návrh na konkurz spoločnosti, aby ľudia dostali čo najskôr aspoň peniaze z garančného fondu. Potrebné je však podľa neho systémové riešenie. „Pripravujeme zmenu zákona o konkurze a

prišlo. Pre novinárov sa však vyjadriло písomne, prostredníctvom konateľa spoločnosti DMK Michala PETRIČKA. Ten v stanovisku uvádza, že januárovú výplatu nedostalo 65 percent zamestnancov a februárovú nedostal nikto. „Situácia je riešená nepretržite. V 15. kalendárnom týždni bolo plánované uhradiť mzdy pre ďalších 30 % zamestnancov a v 16. týždni zvyšným 35 % zamestnancov“, uviedol M. PETRIČEK.

Spoločnosť DMK podľa neho nepopiera právo zamestnancov na ich nároky. Považuje ich však za nereálne. „Požiadavka ZO OZ KOVO

Foto: TASR

reštrukturalizácii, kde chceme dať jasné pravidlá, ako sú v Nemecku či Rakúsku – teda 21 dní a musia na seba vyhlásiť konkurz. Keď nie, je štatutár zodpovedný hmotnoprávne a trestnoprávne za to, čo sa deje. Dnes nie je zodpovedný nikto,“ vyhlásil.

Vedenie spoločnosti medzi protestujúcich ne-

okamžite uhradenie všetkých záväzkov spoločnosti voči zamestnancom je nereálne, keďže spoločnosť má momentálne limitovaný príjem vzhľadom na situáciu na trhoch, ktorá je všeobecne známa,“ píše sa v liste konateľa spoločnosti DMK, M. PETRIČKA. (pokr. na 2 str.)

ZAZNAMENALI SME

3. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti KIA, Žilina
3. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS) elektrotechnickej v Bratislave
4. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie KZVS hutníckej v Žiari nad Hronom
4. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Delphi, Senica
5. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Binder, Sereď
5. marec 2014 – zasadnutie predsedníctva Rady OZ KOVO v Bratislave
10. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti EDSCHA, Veľký Meder
10. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti HMSK Logistic, Žilina
10. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti MOBIS, Žilina
12. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti HDO SK, Myjava
12. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Fortaco, Holíč
12. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Mobis, Žilina
13. marec 2014 – zasadnutie Výboru Regionálnej rady predsedov Prešovského a Košického kraja v Prešove
13. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Kogsberg, Vrāble
13. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Samsung, Galanta
13. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti GGB, Sučany
17. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Faurécia, Lozorno
18. marec 2014 – zasadnutie MO č. 30 v Prešove
18. marec 2014 – podpis PKZ v spoločnosti Mobis Žilina
19. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti EDSCHA, Veľký Meder
19. marec 2014 – zasadnutie MO č. 31 v Bardejove
20. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti HDO SK, Myjava
20. marec 2014 – zasadnutie MO. č 32 v Michalovciach
20. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti ZŤS, Námestovo
20. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti GGB, Sučany
24. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Bekaert, Hlohovec
24. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti AVC, Raková
24. marec 2014 – podpis KZVS hutníckej v Bratislave
25. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Fortaco, Holíč
25. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Stefe, Rimavská Sobota
26. marec 2014 – zasadnutie MO č. 29 v Košiciach
26. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti INA, Skalica
27. marec 2014 – podpis KZVS elektrotechnickej v Bratislave
27. marec 2014 – snem KOZ SR v Bratislave
27. marec 2014 – zasadnutie MO č. 35 v Gelnici
27. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Lagermax, Bratislava
28. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti EDSCHA, Veľký Meder
31. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti Bekaert, Hlohovec
31. marec 2014 – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti AVC, Raková

Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 20. 5. 2014

V DETVIANSKEJ PPS GROUP OD ŠTRAJKU ODSŤÚPILI

Zamestnanci strojárskkej firmy PPS Group a.s. Detva žiadali vyššie platy. Pre problematické kolektívne vyjednávanie vstúpili začiatkom apríla tohto roku do štrajkovej pohotovosti. Na pondelok, 14. apríla 2014, plánovali ostrý štrajk. Pár dní pred jeho začiatkom sa s vedením spoločnosti nakoniec dohodli.

Štrajk odvolala Základná organizácia (ZO) OZ KOVO Podpolianske strojárne a.s. Detva hneď potom, ako sa im s manažmentom firmy podarilo dohodnúť kolektívnu zmluvu na rok 2014, ktorá zahŕňala aj rast miezd. „Výsledný rast miezd je maximum toho, čo sa dalo dosiahnuť za rokovacím stolom,“ povedal predseda detvianskej ZO, Stanislav ĽUPTÁK. Dodal, že veľkú zásluhu na dohode mala okrem ochoty manažmentu počúvať požiadavky odborov, aj ochota zamestnancov ísť do štrajku. „Sme veľmi radi, že sa podarilo nájsť dohodu vo všetkých oblastiach, vrátane nárastu miezd,“ komentoval dohodu generálny riaditeľ PPS Group a.s., Giorgio SALOMONI.

Ako konkretizoval hovorca PPS Group, Pavel MACHAVA, dohoda bude znamenať zvýšenie tarifnej mzdy pre každého pracovníka o 25 eur mesačne. „V najnižšej tarifnej triede

ktorým by sa platy znížili, ale napríklad krátením pohyblivých zložiek mzdy. Návrh odborov pritom vychádzal z presvedčenia, že firma je v dobrej ekonomickej kondícii a takéto zvýšenie plátov si môže dovoliť.“

Po neúspešných kolektívnych rokovaniach s manažmentom – dokonca trikrát aj pred sprostredkovateľom z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – pristúpili odborári k písomnému hlasovaniu o vyhlásení štrajku. Ten podporili zamestnanci oboch spoločností, ktoré podpolianska odborová organizácia zastupuje – z 884 zamestnancov PPS Group a.s. Detva hlasovalo kladne takmer 97%, v druhej – dcérskej spoločnosti agentúrneho zamestnávania PPS Personálne služby s.r.o. Detva podporilo štrajk 99,51% z 273 zamestnancov.

K dohode a uzavretiu novej kolektívnej zmluvy na rok 2014 prišlo v stredu, 9. apríla tohto

Podpis KZ v Detve pre rok 2014: zľava gen. riaditeľ G. Salomoni, člen predstavenstva S.I.Olofsson a predseda ZO S. Ľupták Foto: p. Salomoni

tak dosiahne základná mzda bez príplatkov a odmien 450,58 eura mesačne. U jednotlivých zamestnancov tak zvýšenie predstavuje od 2,6 do 5,9 percenta podľa ich zaradenia v tarifných triedach. Zachované zostávajú všetky ostatné nadštandardné sociálne benefity pre pracovníkov PPS Group,“ uviedol P. MACHAVA.

Zamestnanci detvianskej PPS Group boli v štrajkovej pohotovosti od 4. apríla tohto roku. Pritom už v decembri 2013 doručila ZO OZ KOVO Podpolianske strojárne a.s. Detva manažmentu firmy návrh novej kolektívnej zmluvy na rok 2014 so zvýšením tarifných miezd o šesť percent, čo je v priemere o 45 eur mesačne, a vyplatenie trinásteho platu. A to s tým, že polovicu zamestnanci dostanú pred letnými dovolenkami a druhú polovicu pred Vianocami. „Naša požiadavka mala zabezpečiť, že reálna mzda v tomto roku dosiahne úroveň roku 2012, pretože platy vlni, napriek rastu tarifnej mzdy, poklesli reálne z 1.051 eur na 975 eur,“ uviedol odborový predák Stanislav ĽUPTÁK. Spresnil, že tento pokles nebol spôsobený plošným opatrením,

to roku, päť dní pred avizovaným štrajkom.

História strojárskkej výroby v Detve sa začala v roku 1955, kedy oficiálne vznikli Podpolianske strojárne. V roku 2003 sa spoločnosť PPS Detva Holding, a. s. dostala do konkurzu a majiteľom sa stala skupina súkromných švajčiarskych, slovenských a českých investorov, spolu so slovenskou investičnou skupinou SITNO HOLDING, a. s. Od tohto roku pôsobí spoločnosť pod obchodným menom PPS Group, a. s..

V súčasnosti vlastní spoločnosť PPS Group niekoľko zahraničných investorov, pričom v poslednom období došlo k viacerým zmenám aj vo vrcholovom manažmente. Od 1. apríla tohto roku zastáva funkciu generálneho riaditeľa Giorgio SALOMONI.

Hlavnou činnosťou PPS Group je výroba veľkorozmerných zvarovaných konštrukcií pre bankové, stavebné stroje a dopravné mechanizmy. Viac ako 95 % produkcie tvorí export do Škandinávie, Nemecka, Francúzska a Rakúska. (af, Sita)

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Pavel KÚŠ, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Vladimír FILIPČA, JUDr. Simona Schusztaková, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita Fáková. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Očami podpredsedníčky OZ KOVO

OD SLOV K ČINOM ALEBO BUDÚCNOSŤ KOLEKTÍVNEHO VYJEDNÁVANIA

Kolektívne vyjednávanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa alebo ich dodatkov v roku 2014 finišujú a výsledky vyjednávaní naznačujú, že dosahovanie stanovených cieľov bude z roka na rok obtiažnejšie. Najmä, ak sa budeme aj naďalej spoliehať iba na argumentačnú ekvilibristiku kolektívnych vyjednávačov a zásadným spôsobom nezmeníme stratégiu vyjednávaní. Už nestačí iba odborná argumentácia a ekonomické ukazovatele, ktoré nám síce dávajú za pravdu a potvrdzujú opodstatnenosť našich požiadaviek, ale sami o sebe nevytvárajú žiaden tlak, snád' okrem morálneho, ktorý by nútil zamestnávateľa zvýšiť mzdy či iné nároky zamestnancov. Myslím, že je najvyšší čas opäť presunúť vyjednávanie z rokovacích miestností pred fabriky.

V tomto presvedčení ma utvrdilo aj konštatovanie jedného zo zamestnávateľov, ktorý na nami predložené požiadavky na zvýšenie miezd reagoval slovami: *Prečo by sme mali zvyšovať mzdy? „Veď ľudia sú spokojní, nesťažujú sa, tak sa asi majú dobre.“*

Rozumiem tomuto jeho spôsobu uvažovania, veď napokon, čo iné si má myslieť, ak zamestnanci žiadnym spôsobom nedávajú najavo svoju nespokojnosť, a ak aj áno, tak len anonymne alebo dostatočne potichu?

Ani strach nie je dostatočným dôvodom, prečo by sme mali mlčať. Práve naopak. Strach paralyzuje a bráni akémukoľvek pokroku, napokon, kde by sme dnes boli, keby mali strach aj naši predkovia vo chvíľach, keď sa písala história? To čo považujem za dôležité je, aby sme postupovali jednotne a dostatočne koordinovane pri presadzovaní našich požiadaviek, lebo len tak môžeme vyvinúť dostatočný tlak a získať rešpekt zamestnávateľov.

Myslím, že je čas začať nielen aktívne myslieť, ale aj konať. Verím, že v každom z nás je dostatočná miera zodpovednosti a aj osobnej odvahy postaviť sa na podporu oprávnených požiadaviek v kolektívnom vyjednávaní. Ak nechceme zastať, stagnovať a prešľapovať na jednom mieste, musíme urobiť krok vpred a tým krokom pre nás môže byť práve aktívny prístup k obhajobe našich spoločných požiadaviek za spravodlivejšie prerozdelenie vytvorených hodnôt.

Monika BENEDEKOVÁ,
podpredsedníčka OZ KOVO

Z odborárskej kuchyne

PO KZVS VO VEREJNEJ DOPRAVE SA ROZŠIRUJÚ AJ KZVS STROJÁRSKA, HUTNICKÁ A ELEKTROTECHNICKÁ

Už štyri návrhy na rozšírenie záväznosti kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS) – a to strojárskkej, hutníckej, elektrotechnickej a vo verejnej doprave – podali kováci na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Znamená to, že podmienky, dohodnuté v týchto KZVS, budú platné aj pre ďalších zamestnávateľov v danom odvetví, pokiaľ by ich podnikové kolektívne zmluvy neboli voči zamestnancom aspoň také výhodné, ako sú tieto.

Pred novinármi to potvrdila aj podpredsedníčka Odborového zväzu (OZ) KOVO Monika BENEDEKOVÁ: *„Celkovo by mohlo byť pokrytých ďalších asi 1100 podnikov a rozpätie počtu zamestnancov v nich je od 150 tisíc až po 260 tisíc,“* povedala. Aj na tieto ďalšie podniky by sa podľa nej mohli po rozšírení záväznosti vzťahovať KZVS a zamestnávateľia by museli plniť záväzky, ktoré z nich vyplývajú. *„Pokiaľ hovoríme o mzdových tarifikách a záväzkoch, tieto záväzky sú dohodnuté nad úroveň zákona, ale nie sú v takom rozsahu, aby poškodzovali podniky,“* povedala M. BENEDEKOVÁ. Predseda OZ KOVO Emil MACHYNA zároveň poukázal na to, že návrh na rozšírenie záväznosti KZVS v autobusovej doprave podali odborári spoločne so zamestnávateľmi v tomto prípade so Zväzom autobusovej dopravy. *„Nie je to tak, že len odbory chcú rozširovať, ale aj zamestnávateľia súhlasia s rozšírením,“* povedal. Monika BENEDEKOVÁ ho doplnila: *„Dosiahli sme zvýšenie mzdových tarifik v priemere o 2,7 percenta a takisto zvýšenie priemerných miezd o pol percenta nad skutočne dosiahnutú úroveň inflácie v roku 2014.“*

Ďalej M. BENEDEKOVÁ informovala, že OZ KOVO v tomto roku vyjednáva štyri nové znenia KZVS a dva dodatky k existujúcim KZVS. Ďalšie zmluvy vyššieho stupňa už boli uzatvorené: Ide o KZVS, vzťahujúcu sa na zamestnancov Hasičského a Záchraného zboru SR, KZVS uzatvorenú so Zväzom hutníctva a ťažobného priemyslu, KZVS vyjednanú so Zväzom bytového hospodárstva a tiež KZVS v odvetví elektrotechnického priemyslu. **Pri rokovaniach s bytovými družstvami kováci vyrokovali rast mzdových tarifik od 1,5 % do 3,5 %, v elektrotechnickom priemysle rastú tarify priemerne o 5% a v strojárskom priemysle v priemere o 2,65%.**

KOLEKTÍVNA ZMLUVA VYŠŠIEHO STUPŇA HUTNICKÁ

So Zväzom hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie a Nezávislými kresťanskými odbormi Slovenska vyjednali zástupcovia OZ KOVO zvýšenie minimálnych mzdových tarifik v hutníctve o 2,5 %, čím sa zmenil doterajší systém vyjednávaní miezd, kedy sa od roku 2004 vyjednávali náklady na pracovnú silu, čo bolo pre zamestnancov menej výhodné. Zároveň bol podaný návrh na ministerstvo práce na rozšírenie KZVS hutníckej. *„Minimálne mzdové nároky podľa uzavretej zmluvy stúpnu o 2,5 %, vzťahujú sa na 37,5-hodinový pracovný čas. V prípade, že má niekto 40-hodinový pracovný čas, mzdy stúpnu o 8 %. Chceme tak vytvoriť tlak na zamestnávateľov, aby skracovali pracovný čas zo 40 na 37,5 hodiny,“* priblížil zmluvu predseda OZ KOVO Emil MACHYNA. *„Zmluva platí do 31. marca 2015 a vzťahuje sa na približne 14.000 zamestnancov, pričom od 1. apríla tohto roku má*

zamestnanec, zaradený do prvej tarifnej triedy, nárok na minimálnu mesačnú hrubú mzdu 370 eur, doteraz mal nárok na 361 eur a zamestnanec, zaradený do najlepšie odmeňovanej 12. tarifnej triedy, nárok na hrubú mesačnú mzdu minimálne 739 eur, doteraz mal nárok na 722 eur. O možných dopadoch na nečlenské organizácie, na ktoré sa bude vzťahovať prípadné rozšírenie KZVS, vedomosti nemáme,“ informoval generálny sekretár zväzu hutníctva, Ervín KUBRAN.

KOLEKTÍVNA ZMLUVA VYŠŠIEHO STUPŇA STROJÁRSKA

Návrh na rozšírenie podali kováci aj v prípade KZVS strojárskkej. *„Pokiaľ ide o zmluvu strojársku, vlni OZ KOVO uzatvoril so strojárskymi podnikmi KZVS s platnosťou na dva roky, takže tento rok sme vyjednávali len mzdový rast, ktorý sa vyjednáva každoročne a ten je uzavretý formou dodatku,“* objasnila podpredsedníčka M. BENEDEKOVÁ. Ten nadobudol platnosť 1. apríla tohto roku s tým, že vďaka návrhu na rozšírenie sa môže vzťahovať na približne 700 firiem strojárskoho a automobilového priemyslu na Slovensku. Ďalej sa v ňom OZ KOVO so Zväzom strojárskoho priemyslu (ZSP) dohodli na zvýšení tarifných miezd v priemere o 2,65 %. Zamestnanci vo všetkých platových triedach si prilepšia mesačne o 14 eur. Najnižšia tarifná trieda je na úrovni 354 eur a najvyššia 801 eur. Kováci pôvodne požadovali nárast o 6 %, ZSP začínal na nule a neskôr súhlasil s 2 %. Dohodu obe strany považujú za kompromis s cieľom udržať sociálny zmiern. *„Je to základ k tomu, aby aj ďalšie podniky, kde nie sú odbory, ale rozšíri sa na ne kolektívna zmluva, mohli ďalej vyjednávať. Aby mali vyššiu kolektívnu zmluvu ako takú „kuchárku“, že z nej budú vychádzať. My budeme ďalej robiť kroky k tomu, aby tá kolektívna zmluva mala väčšiu vážnosť a aby sa tam dohodli veci, ktoré budú platiť pre strednú úroveň tarifných tried a nebude tam len tarifný, ale celkový mzdový rast,“* povedal predseda OZ KOVO Emil MACHYNA.

Z dodatku ďalej vyplýva, že sociálny fond bude možné využívať aj na vzdelávanie zamestnancov. Odborári sa so strojármi dohodli tiež na odporúčaných úrovniach vzdelania a praxe pre každú tarifnú triedu. *„Zamestnanci z toho určite nebudú skákať od nadšenia, ale myslíme si, že by to mohlo kvalitatívne posunúť prísun kvalifikovanej pracovnej sily,“* zdôvodnil viceprezident ZSP a hlavný vyjednávač Juraj BORGULA. Dodatok KZVS strojárskkej platí do konca tohto roku. Vyjednávanie o novej kolektívnej zmluve na ďalšie obdobie sa začne v septembri 2014.

(A.Fáková v spolupráci s M.Benedekovu, Sita)

AKTUÁLNE

ČESKÁ ZBROJOVKA U NÁS POSTAVÍ TOVÁREŇ NA PIŠTOLE

Česká zbrojovka Uherský Brod rozširuje svoje pôsobenie na Slovensko. V novom závode na strednom Slovensku v Kremnických Baniach budú sériovo vyrábať viacero druhov zbraní, hlavným produktom však bude pištoľ CZ 75 P-07 Duty. Zbrojovka zamestná v novej továrni dvesto ľudí. Dcérska spoločnosť vznikne ako výsledok spolupráce medzi zbrojárskeym závozom v Uherskom Brode a investičnou skupinou Sitno Holding, ktorú vlastní bývalý slovenský minister hospodárstva Ľudovít ČERNÁK. Pre portál e15.cz to oznámil generálny riaditeľ českej zbrojovky Lubomír KOVAŘÍK s tým, že projekt je momentálne vo fáze presunu výrobných techník. Výhodou novej slovenskej továrne je relatívne malá vzdialenosť od Uherského Brodu. Bude teda jednoduššie prevážať materiál medzi materskou a dcérskou spoločnosťou. Najväčšími odberateľmi by mali byť slovenská armáda a polícia.

VO VRÁBĽOCH NÁJDE ZAMESTNANIE 80 ĽUDÍ

Firma Pall Slovakia vytvorí vo Vrábľoch 80 nových pracovných miest. V priemyselnom parku vyrastá nový závod, ktorý plánuje spustiť výrobu priemyselných filtrov v druhej polovici mája tohto roka. Firma sa zaoberá výrobou filtrov pre medicínu, biotechnológiu a priemyselný segment. Výroba vrábelskej spoločnosti sa transformuje z Anglicka. Prenáša sa sem len časť produkcie, konkrétne výroba priemyselných filtrov. Zariadenia, do ktorých sa filtre vkladajú, využívajú chemické fabriky, výrobcovia elektrickej energie, kovov, atómové elektrárne či ťažobný priemysel. Spoločnosť v súčasnosti prijíma zamestnancov. Prví z nich už absolvovali školenie v Anglicku.

VÝROBU PORSCHE CAYENNE PRESUNÚ DO BRATISLAVY

Spoločnosť Porsche bude prvýkrát úplne vyrábať svoje vozidlá mimo Nemecka. Šéf spoločnosti Porsche Matthias MÜLLER vyhlásil, že po roku 2016 sa nová generácia SUV vozidiel Porsche Cayenne bude kompletne vyrábať na Slovensku v závode v Bratislave. Nebude už teda platiť, že všetky automobily Porsche sú „vyrobené v Nemecku“. Spoločnosť prijala toto rozhodnutie v rámci reorganizácie výroby skupiny Volkswagen, ktorej súčasťou je aj značka Porsche. V súčasnosti sa model Cayenne vyrába prevažne v Bratislave, finálne úpravy však vykonávajú pracovníci v nemeckom závode v meste Leizpig.

MÁME NIŽŠIE MZDY AKO JE PRIEMER V EÚ

Priemerné platy Slovákov sú výrazne nižšie, ako sú mzdy vo väčšine krajín Európskej únie. Ukazuje to analýza Poštovej banky, ktorá vychádza z dát európskeho štatistického úradu Eurostat. Vlni pritom dosiahla priemerná hrubá mesačná mzda podľa európskej metodiky na Slovensku 835 eur, čo je o niečo vyššia suma, akú podľa národnej metodiky uvádza slovenský štatistický úrad. Spomedzi krajín, za ktoré sú pre vlašnosť dostupné údaje, to bolo v rámci únie najmenej. V priemere o zhruba 150 eur viac zarábali napríklad aj v Estónsku. Pri tom priemerná hrubá mesačná mzda v Európskej únii ako celku je so sumou 2 746 eur až 3,4-krát vyššia, ako na Slovensku. „Inak povedané, priemerný Slováč musí pracovať viac ako tri mesiace, aby zarobil toľko, čo priemerný Európan zarobí za mesiac,“ konštatuje sa v analýze Poštovej banky. Menej ako na Slovensku sa zarábalo iba v Bulharsku s 394 eurami, Rumunsku s 470 eurami, Litve s 606 eurami, Poľsku s 775 eurami či v Maďarsku s priemernou mzdou 792 eur.

(TASR, Sita)

Z regiónov

Z konferencie ZO OZ KOVO Žilina

Dňa 21.3.2014 sa uskutočnila konferencia delegátov Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO Žilina, ktorej sa zúčastnili odborári z podnikov SAD Žilina, a.s., Dopravný podnik mesta Žilina, s.r.o., Corex Servis, s.r.o. a Nákladná Doprava Žilina, s.r.o.. Bohatý program rokovania otvoril predseda Výboru ZO OZ KOVO Rudolf KLIMEK, ktorý zhodnotil činnosť svojej odborovej organizácie za uplynulé obdobie. V rámci správy o činnosti ZO venoval významnú pozornosť kolektívnemu vyjednávaniu. Delegáti konferencie boli podrobne informovaní o priebehu a výsledkoch kolektívneho vyjednávania v jednotlivých podnikoch, v ktorých táto ZO pôsobí. Spoločnou črtou je pritom skutočnosť, že zamestnancom bol cez kolektívne vyjednanie zabezpečený rast reálnych miezd, ako aj zachovanie, resp. zvýšenie niektorých sociálnych benefitov.

V spoločnosti SAD Žilina, kde priemerný zárobok dosahuje výšku 919 eur, sa s účinnosťou od 1. februára 2014 zvýšili základné mzdy o 2 % a priemerný zárobok o 1,8%.

V spoločnosti Dopravného podniku mesta Žilina (DPŽM) sa priemerná mzda pohybuje na úrovni 974 €. Aj v tomto podniku sa vďaka kolektívnemu vyjednávaniu v roku 2014 zvýšila základná mzda o 2,8% a priemerný zárobok o 2%.

Podobne tomu je aj v spoločnosti Corex Servis s priemerným zárobkom 819 €, kde základné mzdy vzrastú o 2,5%.

V spoločnosti Nákladná doprava Žilina s priemerným zárobkom 725 € sa základné mzdy zvýšila o 3 %.

Delegáti konferencie boli informovaní aj

o uzavretí kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa so Zväzom autobusovej dopravy v Žiline a jej následnom rozšírení (viac informácií o rozširovaní KZVS v Prioritách na strane 3).

V rámci programu boli prítomní delegáti informovaní aj o čerpaní finančných prostriedkov ZO za rok 2013 a s návrhom rozpočtu ZO na rok 2014, ktorý jednoducho schválili. Predseda výboru základnej organizácie prítomných oboznámil aj s tvorbou, čerpaním a zostatkom Podporného fondu, ktorý odborová organizácia naplní aj vďaka darovaniu 2% z daní zamestnancov.

V rámci diskusie vystúpil člen predsedníctva OZ KOVO za Žilinský kraj, Jaroslav KORDEK, ktorý prítomných informoval o zámeroch odborového združenia na rok 2014, ako aj o prijatom uznesení Rady OZ KOVO ohľadom podpory Roberta Fica na post prezidenta SR. V diskusii tiež vystúpil Jozef BURIAN, predseda výboru ZO OZ KOVO SAD Trenčín, ktorý poďakoval kolegom zo Žiliny, ako aj predsedovi Rudolfovi KLIMEKOVII za dlhoročnú pozitívnu spoluprácu. Zdôraznil, že odborárska solidarita a vzájomná spolupráca je v súčasnosti nevyhnutná v boji za dosiahnutie lepších sociálno-ekonomických podmienok a kvality života zamestnancov v oboch krajoch.

Po vyčerpaní všetkých bodov programu rokovania sa predseda Výboru ZO OZ KOVO Rudolf KLIMEK poďakoval prítomným za účasť a požiadal ich o informovanie členskej základne o obsahu a prijatých uzneseniach konferencie ZO OZ KOVO Žilina.

Text : PhDr. Jaroslav KORDEK

ZAMESTNANCOM U.S. STEEL PREDĹŽILI PRACOVNÝ ČAS

Menej výrobných zmien a dlhší pracovný čas. Takto si chce najnovšie poradiť s krízou jeden z najväčších zamestnávateľov na Slovensku.

Zamestnanci košického U. S. Steelu majú dlhší pracovný čas. Namiesto 34,5 hodiny týždenne musia už niekoľko týždňov odpracovať 35,5 hodiny. „Zvýšením pracovného času nie sú zamestnanci nadšení,“ priznáva predseda Rady odborov ZO OZ KOVO U. S. Steel Košice Mikuláš HINTOŠ. Oceliarnie chcú pritom podľa M. HINTOŠA navrhnuť ďalšie predĺženie pracovného času, pravdepodobne od roku 2015. Má sa dostať na úroveň Zákonníka práce, teda na 37,5 hodiny týždenne.

ODBORY NESÚHLASIA

Odbory s tým nesúhlasia, hovorca firmy Ján Bača sa k tomu nevyjadril.

RADŠEJ VOĽNO AKO PENIAZE

Jedna zo zamestnankyň hovorí, že aj keď pracuje viac ako vlni, na výplatnej páske to necíti. Odborový predák M. HINTOŠ kontruje:

„Peniaze navyše za viacmennosť dostávajú iba zamestnanci v nepretržitej prevádzke, ktorí za

každú navyše odpracovanú hodinu získajú o 2,9 percenta viac ako je ich tarifná mzda.“

„Finančná kompenzácia za to je, ale ľudia s ňou nie sú spokojní. Radšej by sme o tie peniaze prišli, ale mali kratší pracovný čas,“ hovorí ďalší zamestnanec. Navyše, vďaka dnešnému systému zmien môžu mať aj štyri dni voľna po sebe, avšak počet dodatočne vložených zmien je enormne zaťažujúci. Predseda M. HINTOŠ k tomu dodáva: „Doplňovanie zamestnancov sa za posledné tri roky nerealizovalo, vďaka čomu nadčasová práca súčasných zamestnancov dosiahla historicky najvyššiu úroveň, keďže bolo potrebné chýbajúcich pracovníkov nahradiť. Aj preto sa kvalita života našich ľudí podstatne zhoršila. Ďalšie predĺžovanie pracovného času je bez súhlasu odborov nemožné a zamestnávateľ by mal pri tomto tlaku zvážiť, či si vyberie túto alternatívu aj za cenu ohrozenia sociálneho zmiernu.“

Už len dodávame, že medzi zástupcami zamestnancov a vedením spoločnosti U.S. Steel sa ešte stále rokuje o Dodatku č. 3 k platnej kolektívnej zmluve. Rokovania o novej kolektívnej zmluve sú naplánované na jeseň 2014, kedy odborári očakávajú snahu vedenia opätovne predĺžiť zamestnancom pracovný čas. Ak sa tak stane, predseda M. HINTOŠ nevyklučuje ani využitie nátlakových akcií. (af)

Automobilový priemysel

KAM KRÁČA AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL NA SLOVENSKU?

Dňa 6. marca tohto roku sa v Bratislave uskutočnil národný seminár v rámci projektu k automobilovému priemyslu, ktorý vyvrcholí v júni 2014 na celoeurópskej Autokonferencii v Norimbergu.

Konferenciu ako hlavný garant zastrešuje partnerský odborový zväz z Nemecka IG Metall, ktorého zástupcovia sa zúčastnili aj na seminári v Bratislave. Pozvanie na konferenciu prijal aj zástupca Ministerstva financií SR, štátny tajomník Vazil HUDÁK a tiež zástupca Zväzu automobilového priemyslu na Slovensku, vysokoškolský pedagóg Ján LEŠINSKÝ. Účastníkmi seminára bolo aj 40 zástupcov automobilových spoločností, ich dodávateľov a subdodávateľov.

Cieľom bolo analyzovať situáciu v automobilovom priemysle z rôznych uhlov pohľadu, identifikovať sociálne a pracovné štandardy zamestnancov v tomto odvetví a diskutovať o budúcnosti, možných výzvach a trendoch vývoja.

V úvode vystúpil predseda OZ KOVO Emil MACHYNA, ktorý poukázal na niektoré aspekty automobilového priemyslu v SR, najmä v súvislosti s jeho vplyvom na ekonomiku Slovenska generovaním nových pracovných miest. **Poukázal tiež na potrebu zmien v systéme vzdelávania a návratu k duálnemu vzdelávaniu, ktoré by mohlo zabezpečiť dostatok kvalifikovanej pracovnej sily a investícií do vedy a výskumu.** Zdôraznil, že v automobilovom priemysle v dohľadnej dobe dôjde k zmenám a je potrebné, aby sme boli na tieto zmeny pripravení.

Štátny tajomník ministerstva financií Vazil HUDÁK prezentoval aktuálnu situáciu v automobilovom priemysle, ktorá má rastúci trend a predstavuje 30%-ný podiel na exporte Slovenska. Konštatoval, že je dôležité aby si slovenský automobilový priemysel udržal svoju konkurencieschopnosť, avšak nie za cenu nízkych mzdových nákladov.

Členka Predsedníctva Rady OZ KOVO Si-

mona SCHUSZTEKOVÁ informovala o aktuálnom vývoji autopriemyslu v Európe, kde toto odvetvie generuje 7 miliárd eur obratu a 12 miliónov pracovných miest. Súčasne predstavila projekt Cars 2020.

Podpredsedníčka OZ KOVO Monika BENEDEKOVÁ sa vo svojej prezentácii zamerala na sociálne a pracovné štandardy zamestnancov v odvetví autopriemyslu a tiež na jednotlivé úrovne kolektívneho vyjednávania a sociálneho dialógu.

Foto: J. Kordek

Na záver konferencie vystúpil zástupca Zväzu automobilového priemyslu Ján LEŠINSKÝ s veľmi zaujímavou prednáškou o automobilovom priemysle, o jeho trendoch, výzvach a budúcnosti tohto odvetvia.

V rámci diskusie mali účastníci možnosť položiť prednášajúcim svoje otázky, pričom výstupy z tohto seminára budú použité na prípravu celoeurópskej konferencie, ktorá sa uskutoční v júni tohto roka v Norimbergu.

Autor: M. Benedeková, podpredsedníčka OZ KOVO

SLOVENSKÍ INŽINIERI VYMÝŠĽAJÚ SEDADLÁ KIE

Pri Trenčíne vzniklo najväčšie technologické centrum na Slovensku. Rozprestiera sa na priestore jedenástich kilometrov štvorcových. Centrum vytvorila americká spoločnosť Johnson Controls, ktorá v Trenčíne vyvíja zariadenia do interiérov automobilov. Centrum so 480 zamestnancami sa stalo najväčším v krajine po tom, čo sa presťahovalo z areálu výstaviska do priestorov, kde mal mať pôvodne stroje výrobcu elektrotechniky AU Optronics. V centre najmä slovenskí výskumní pracovníci vyvíjajú sedadlové systémy automobilov, prístrojové dosky, výplne dverí, stredové konzoly či stropné systémy. Momentálne sa v trenčianskom závode pracuje napríklad na vývoji sedadiel pre novú generáciu Kia Sportage. „Dodávateľia pre novú Kia Sportage ešte nie sú nominovaní. My sa samozrejme uchádzame o výrobu sedadiel a ďalších interiérových prvkov,“ povedal Ivan KEBÍSEK, hlavný inžinier v trenčianskom závode Johnson Controls. Americký koncern už dodával sedadlá pre prvú a druhú generáciu Kia Sportage. „Ak chceme byť znova úspešní, musíme vyvinúť sedačku spĺňajúcu všetky technické špecifikácie automobilky a následne ju vyrábať za prijateľnú cenu,“ pokračoval Kebísek.

„V našom trenčianskom technologickom centre poskytujeme služby v oblasti vývoja, testovania a benchmarkingu kompletných sedadlových systémov a sedadlových komponentov pre automobily, ako aj interiérových komponentov automobilov, ako sú napríklad prístrojové dosky, dverové panely, stredové konzoly a stropné systémy,“ priblížil viceprezident Johnson Controls Rainer SCHAAB. Slovenskí inžinieri napríklad vyvinuli prístrojovú dosku pre novú Škodu Rapid. Samotný výskum nie je vôbec jednoduchý, vo fabrikách sa totiž v špeciálnych podmienkach simulujú napríklad vysoké teploty, mrazy či opotrebovanie pôsobením morskej soli.

Práve vďaka úspešným riešeniam kombinovaným so štátnou podporou sa americký koncern rozhodol pre posilnenie výskumu na Slovensku. „Investovaním do výskumu zabezpečíme pre našich zamestnancov najmodernejšie pracovné prostredie a vytvoríme priestor na ďalší rast,“ pokračoval Schaab. „Väčšinu zamestnancov tvoria inžinieri a priemerný mesačný plat je okolo 1 500 eur v hrubom,“ priblížil Kebísek. Vo svete má Johnson Controls celkovo 14 technologických centier, na Slovensku zamestnáva celkovo 5 500 ľudí.

VO VOLKSWAGENE SMERUJÚ K DOHODE

Hrozba štrajku v bratislavskej automobilovej spoločnosti Volkswagen Slovakia (VW SK) sa po ďalšom kole rokovaní o novej kolektívnej zmluve medzi vedením firmy a zástupcami zamestnancov zmenšila. Dohoda sa črtá aj v otázke plátov.

Ako po rokovaní o výške miezd potvrdil predseda Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO Volkswagen Slovakia, Zoroslav SMOLINSKÝ: „Momentálne sa pohybuje tesne nad hranicou 4 %.“ Podľa neho sa tiež podarilo presadiť aj mzdové navýšenie v prvej kategórii rizikových príplatkov, či zvýšenie odstupného pri skončení pracovného pomeru dohodou z dôvodu straty zdravotnej spôsobilosti z troch na štyri mesiace. Zamestnávateľ už podľa predsedu Z. SMOLINSKÉHO o skracovaní pracovného času zamestnancov nehovorí. „Som smutný z celého priebehu kolektívneho vyjednávania, pretože až po 12 kolách sa obidvom stranám podarilo dospieť k rozumnému dialógu. Bavieme sa otvorene na dané témy a vnímame pozitívne snahu zamestnávateľa sa s nami dohodnúť,“ zhodnotil a dodal, že ich cieľom je, aby bola kolektívna zmluva uzatvorená do konca apríla tohto roku.

Štrajková pohotovosť, ktorú zástupcovia zamestnancov vyhlásili 21. marca tohto roku, však naďalej trvá. Petíciu, v ktorej zamestnanci vyjadrujú podporu odborárskym požiadavkám súhlasom so štrajkovou pohotovosťou a v krajnom prípade aj štrajkom, už podpísalo približne 70 % zamestnancov koncernu. Ďalšie kolo rokovaní je naplánované na 22. apríla. Vedenie slovenského Volkswagenu sa pritom k priebehu kolektívneho vyjednávania dlhodobu nevyjadruje.

Rokovania medzi vedením firmy a zástupcami zamestnancov sa začali v januári 2014. Po viac ako dvoch mesiacoch a probléme nájsť spoločný konsenzus pokračovalo kolektívne vyjednanie za účasti sprostredkovateľa z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zamestnávateľ pôvo zníženie plátov zamestnancov o 4 % z dôvodu investícií do modernizácie výrobných liniek, čo zástupcovia odborov odmietli. Sami pritom trvajú na zvýšení miezd o 6 %.

Firma Volkswagen Slovakia je jedným z najväčších zamestnávateľov na Slovensku - v troch závodoch v Bratislave, Martine a Košiciach zamestnáva viac ako 9 400 ľudí. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov je vyše 1500 eur.

(af, Sita)

TRIPARTITA PLÁNUJE ZMENY V OCHRANE ZDRAVIA PRI PRÁCI

Sociálni partneri sa na aprílovom zasadnutí tripartity zhodli na návrhu novely zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Právnu normu, venovanú ochrane zdravia pri práci, pripravil rezort zdravotníctva a diskusia o nej trvala podľa účastníkov rok a pol. Pokiaľ ju odobrí vláda a následne parlament, do platnosti by mala vstúpiť ešte v júli tohto roka.

Novelou sa vyhovuje požiadavkám, ktoré vyplývajú z európskej legislatívy a zároveň tieto zmeny neprinesú väčšie finančné náklady pre zamestnávateľov. Sociálni partneri sa tak dohodli na riešení, ktoré je dôležité pre prvú a druhú kategóriu zamestnancov.

Návrh totiž určuje zamestnávateľovi povinnosť zabezpečiť dohľad nad pracovnými podmienkami pre všetkých zamestnancov, bez ohľadu na kategóriu rizikovitosti práce. Povinnosť absolvovať lekárske preventívne prehliadky v kategórii 1 alebo 2 už aj v súčasnosti stanovujú osobitné predpisy, napríklad v prípade nočnej práce, u vodičov, železničiarov, príslušníkov ozbrojených síl alebo pracovníkov SBS.

Pre zamestnancov v kategórii 3 a 4 zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami a lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci v určenej frekvencii zostávajú bez zmeny, teda platí pre ne súčasný právny stav.

„Ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská považuje návrh novely zákona z hľadiska ochrany zdravia zamestnancov, ako aj výdavkov zamestnávateľov za vyvážený,“ konštatovala v stanovisku hovorkyňa rezortu Martina LIDINSKÁ. Európska komisia podľa nej potvrdila, že legislatívny návrh je v súlade s európskou smernicou a v dostatočnom rozsahu zabezpečuje ochranu zdravia všetkých pracovníkov.

PRE FIRMY ZDRAVOTNÁ SLUŽBA LACNEJŠIE

Firmy nakoniec nevyjde povinná zdravotná služba, ktorá má dohliadať na zdravie ich zamestnancov, tak draho. Ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská ustúpila od plánu, aby službu vykonával iba atestovaný lekár. Namiesto

lekára bude môcť povinnú zdravotnú službu pre menej rizikové povolania vykonávať aj preškolený bezpečnostný technik alebo hygienik. Tí si účtujú menej ako profesionálny tím lekárov. Ministerstvo zdravotníctva takto opravuje zákon o ochrane zdravia, podľa ktorého má každá firma zabezpečiť zdravotný dohľad pre svojich zamestnancov bez ohľadu na to, v akej rizikovej skupine pracujú.

Rezort novelou zákona reaguje na výčitky Európskej komisie, ktorá Slovensku hrozila 17-miliónovou pokutou. **Smernica únie totiž hovorí o tom, že zdravotnú službu musí mať každý zamestnávateľ.** Naša legislatíva takúto podmienku neobsahovala. Dnes zdravotná služba funguje iba pri rizikových povolaniach, akými sú napríklad baníci, lesní robotníci či oceliari.

Po novom ju tak budú mať firmy vo väčšine odvetví. Dotkne sa napríklad u učiteľov, predavačiek, právnikov, IT pracovníkov či úradníkov. **Zabezpečiť ju budú musieť aj živnostníci, ktorí majú zamestnancov.**

Zdravotná služba sleduje, či nie je vo firme zvýšená úroveň hluku alebo prachu.

Určuje tiež, akú preventívnu prehliadku majú zamestnanci absolvovať. Ide aj o prehliadky mimo pravidelných preventívok, ktoré hradia zdravotné poisťovne. Napríklad, ak sa vo firme pracuje najmä s počítačmi, jedným z vyšetrení bude prehliadka u očného lekára, prípadne u ortopéda. **Povinné však budú iba vstupné prehliadky alebo prehliadky pri preradení zamestnanca na inú pozíciu. Službu aj preventívne prehliadky platí zamestnávateľ.**

„Pracovná zdravotná služba bude môcť navrhnuť zamestnávateľovi prehliadky všetkých zamestnancov napríklad jedenkrát za 4 roky, aby sa predišlo chorobám z povolania,“ povedala Daniela POCHYBOVÁ, podpredsedníčka odborového zväzu zdravotníctva. Pre firmu to však bude len odporúčanie, nie povinnosť. **Väčší rozsah prehliadok si budú môcť zamestnanci dohodnúť v kolektívnej zmluve.** Zároveň D. POCHYBOVÁ pripomína, že pokiaľ by na pracovisku bolo podozrenie na výskyt choroby z povolania alebo by bol opakovaný výskyt rovnakých zdravotných príznakov, tak môžu hygienici nariadiť mimoriadne preventívne lekárske prehliadky.

ZMENY AJ PRI PREVENTÍVNYCH PREHLIADKACH

Oproti pôvodnému návrhu v ňom zamestnávateľ ziskali ďalšiu úľavu pri preventívnych prehliadkach, ktoré budú platiť zamestnancom.

Lekárskymi vyšetreniami nebude musieť prejsť každý zamestnanec, ako sa navrhovalo, ale iba novoprijatí alebo tí, ktorých bude firma preraďovať na inú pozíciu.

Návrh zákona uvádza aj orientačnú cenu nákladov, ak bude dohliadať nad pracovnými podmienkami jedna osoba, a koľko zamestnávateľ zaplatí, ak si objedná tím pracovnej zdravotnej služby.

- Služba lekára podľa druhu povolania stojí od 1,51 – 2,26 eura za jedného zamestnanca a rok, u bezpečnostného technika to napríklad vyjde od 1,01 – 1,53 eura.
- Najvyššie ceny majú tímy pracovnej zdravotnej služby, ktoré sú zložené z lekárov a hygienikov.

Na Slovensku v súčasnosti môže zdravotný dohľad robiť 85 podnikateľských subjektov. V rámci neho vedia zabezpečiť aj preventívne prehliadky. Medzi ne patria napríklad univerzitné či fakultné nemocnice, regionálne nemocnice, polikliniky či súkromné zdravotnícke zariadenia, ako aj lekári. Ich zoznam je na stránke Úradu verejného zdravotníctva.

(af, TASR)

Neprehliadnite

Prvkrát od prijatia eura hrozí, že sa zníži suma životného minima a s ním aj niektoré štátne dávky, napríklad rodičovský príspevok či prídavky. Výpočet minima totiž závisí od cien a tie začali klesať. Aby to najchudobnejší nepocítili, chce ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny zakročiť.

Rezort práce chce novelou zákona o životnom minime zabrániť jeho znižovaniu. **Výška životného minima sa mení každý rok k 1. júlu a závisí od dvoch základných faktorov. Je to rast životných nákladov nízko príjmových domácností a čisté peňažné príjmy na osobu.** Ak by ceny padali, odrazilo by sa to aj na zníženom životnom minime. Riziko poklesu cien (deflácie) je podľa Inštitútu finančnej politiky najvyššie od roku 2009. **Aktuálna výška minima je 198,09 eura.**

ABY SA ŽIVOTNÉ MINIMUM NEZNÍŽILO, UPRAVIA ZÁKON

Rezort práce sa na hroziacu defláciu a následné zníženie minima už dnes pripravuje. **Súčasťou novely zákona je totiž nová možnosť, že sa k 1. júlu životné minimum upravovať nebude.**

„Ak by hrozilo, že životné minimum by na základe vstupných ukazovateľov malo byť nižšie, budeme sa snažiť o jeho zachovanie,“ vysvetlil riaditeľ tlačového odboru ministerstva práce Michal STUŠKA. Rezort v takom prípade k 1. júlu tohto roka nevydá opatrenie, ktorým sa suma upravuje a bude platiť dovtedajšia. Podľa návrhu novely je to „v záujme neznižovania príjmov, a tým aj životnej úrovne obyvateľov Slovenskej republiky“.

Životné minimum ovplyvňuje mnohé dávky či úľavy. „Ide predovšetkým o rodičovský pris-

pevok, prídavok na dieťa a príplatok k nemu, príspevky na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa či náhradné výživné. Má vplyv aj na príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia či príspevky v rámci aktívnych opatrení na trhu práce,“ vymenúva niektoré z nich rezort práce. Barbora PETROVÁ z ministerstva práce doplnila, že novelou chcú predísť znižovaniu všetkých týchto dávok. Ak by zákon zostal zachovaný v súčasnej podobe, mnohé príspevky by mohli v budúcnosti klesnúť.

K návrhu novely už bolo ukončené medzirezortné pripomienkové konanie. Ak bude schválený, zákon nadobudne účinnosť 30. júna tohto roka.

(Sita)

V POLČASE VLÁDNUŤIA ZÍSKALI VIAC ZAMESTNANCI AKO FIRMY

Kto má prácu, žije sa mu lepšie ako pred dvoma rokmi, keď začínala súčasná vláda. Vyplýva to z vyjadrení zástupcov zamestnancov, ako aj z ukazovateľov o vývoji miezd či cien. Podniky však na druhej strane upozorňujú, že prácu je ťažšie zabezpečiť, čo má súvisieť s dozvukmi krízy v eurozóne, ale aj s vládnymi opatreniami, ktoré uprednostnili záujmy zamestnancov pred predstavami majiteľov podnikov.

Odborári majú po zmene Zákonníka práce silnejšie postavenie pri rokovaniach o platoch. Podnikom mzdové náklady narástli aj pre rozšírenie príplatkov za prácu v noci či zavedenie minimálnej hodinovej mzdy pre dohodárov. Ďalší rast miezd má zabezpečiť prebiehajúce rozširovanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, ktoré sa prenášajú z veľkých fabriek na malé firmy. „V horších časoch dokážu práve odbory tlačiť na zvyšovanie plátov vo firmách,“ povedala Markéta ŠICHTAŘOVÁ, ekonómka Next Finance. Na druhej strane to môže limitovať rast zamestnanosti, aj keď investori Slovensko vnímajú stále pozitívne. „V každom prípade súčasný Zákonník práce neprispieva k tvorbe nových pracovných miest,“ tvrdí zase viceprezident Zväzu strojárskoho priemyslu Juraj BORGULA.

Za súčasnej vlády sa nezamestnanosť po počiatočnom náraste vrátila na zhruba 14-percentnú úroveň a má ďalej klesať. Priemerná mzda stúpa za dva roky asi o 20 eur mesačne na vyše 800 eur. Rast cien sa najprv z takmer 4-percentnej úrovne postupne znižoval a v súčasnosti ceny dokonca prvýkrát mierne klesli.

Pokles cien dáva priestor pre rast reálnych plátov. V súčasnosti odbory presadzujú napríklad rozšírenie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa v strojárskom priemysle a autobusovej doprave. „Keďže v domácej ekonomike má kolektívne zmluvy s odbormi uzavretých približne len desať percent firiem, rozšírenie pravidiel na všetky podniky zabezpečí zvyšovanie plátov a lepšie pracovné podmienky odhadom až dvestot tisíc zamestnancom,“ povedal predseda odborového zväzu OZ KOVO Emil MACHYNA.

Aj pri ľavicovom Zákonníku práce zahraničné firmy, podnikajúce na Slovensku, označili domácu ekonomiku ako najvhodnejšiu na realizovanie investícií v strednej a vo východnej Európe. Z prieskumu realizovaného Slovensko-nemeckou obchodnou a priemyselnou komorou medzi 196 firmami, ktoré majú na Slovensku majiteľov z rôznych krajín, vyšli ako najväčšie klady slovenskej ekonomiky rastúca produktivita práce a euro.

PRÍPLATKY K NOČNEJ PRÁCI

Podľa odborárov zamestnancom pomáha zmenený Zákonník práce. „Prepustení zamestnanci získali opäť nárok na výpovednú dobu aj odstupné vo výške podľa odpracovaných rokov u zamestnávateľa,“ upozornil Pavel KÚŠ, člen predsedníctva Rady OZ KOVO z Banskej Bystrice. Ak sa napríklad firma rozhodne zrušiť

pracovné miesto zamestnancovi, ktorý pre ňu pracoval dvanásť rokov, ten po oznámení výpovede má nárok v spoločnosti pracovať ďalšie tri mesiace a pri odchode mu podnik vyplatí štvormesačné odstupné.

Zákonník práce zmenil aj príplatky. V minulosti trvala nočná práca od desiatej večer do piatej hodiny ráno. „Podľa nového Zákonníka práce sa nočná práca skončí až o šiestej hodine ráno a v praxi majú zamestnanci o hodinu dlhší príplatok za nočnú zmenu,“ priblížil P. KÚŠ. Zamestnanci pracujúci na dohodu získali minimálnu hodinovú mzdu či ospravedlnené voľno, keď idú na vyšetrenie k lekárovi. Zamestnávateľa v tom vidia aj nevýhody. „Nedá sa súhlasiť s tým, že administratívne zaťaženie krátkodobej práce je v podstate rovnaké ako zamestnávanie na dobu neurčitú. Jedným z výsledkov tejto zmeny je nárast počtu ľudí zamestnaných na čierno,“ vylčoval BORGULA zo strojárskoho zväzu.

VIAC ČIERNEJ PRÁCE?

Inšpektorát práce v minulom roku skontroloval takmer 14-tisíc firiem a nelegálne zamestnávanie zistil v 541 podnikoch. V roku 2012 bolo skontrolovaných takmer 7,7 tisíce firiem a z nich takmer 276 spoločností malo vo svojich radoch aj zamestnancov bez pracovnej zmluvy. Kým v roku 2012 v percentuálnom vyjadrení načierno zamestnávalo 3,6 percenta firiem, tento podiel za rok 2013 stúpol na 3,9 percenta. Na druhej strane nižšiu ochranu dohodárov vo veľkom zneužívali pracovné agentúry, ktoré v minulosti schválne zamestnávali ľudí na krátky čas, aby sa tak legálne vyhli plateniu odvodov.

„Nie je jednoduché nájsť ideálny rovnovážny stav dvoch protichodných ideí, to znamená zamestnanca, ktorý chce čo najlepšie zarobiť, a zamestnávateľa, ktorý zase chce čo najviac ušetriť,“ zhodnotila špecialistka pre kolektívne vyjednávanie Integrovaného odborového zväzu Gabriela POBJECKÁ. Pravicové vlády sa totiž snažia nastaviť zákonník viac v prospech firiem z dôvodu tvorby nových pracovných miest. Silnejšie postavenie však niektoré firmy využívali na odstavenie odborov cez zamestnanecké rady vytvorené z administratívnych pracovníkov. Cez nich dokázali jednoduchšie presadzovať nadčasy či prácu počas víkendov. Dnes firmy môžu ľudí do práce cez víkend zvoliť len so súhlasom odborov. „Celý problém vzniká pre globalizáciu výroby, pri ktorej firmy nevedia presne povedať, koľko zamestnancov budú v danom týždni potrebovať na realizovanie dohodnutých zákaziek,“ uviedol BORGULA. Niekedy tak na vybavenie dohodnutých objednávok stačí pracovať tri dni do týždňa a inokedy zas šesť.

POKUTY PRE FIRMY ZA 614-TISÍC EUR

Aj niektoré zmeny presadené vládou Ivety Radičovej zlepšili postavenie zamestnancov. „Výrazne nám pomohla zmena ešte od predchádzajúceho ministra práce Jozefa Mihála, ktorý zaviedol, že ak skončí platnosť kolektívnej zmluvy a nová ešte nie je dohodnutá, nasledujúcich dvanásť mesiacov platí predchádzajúce odmeňovanie,“ povedala Simona SCHUSZTEKOVÁ, členka predsedníctva OZ KOVO z Bratislavy. Zamestnávateľ touto zmenou stratil možnosť pri kolektívnom rokovaní tlačiť odbory do uzavretia

dohody pod hrozbou znižovania plátov. „V praxi sme sa v minulosti stretávali s tým, že po skončení platnosti kolektívnej zmluvy prišlo k znižovaniu mzdových taríf a dohodnutých benefitov,“ potvrdila S.SCHUSZTEKOVÁ.

V roku 2013 inšpektoráty práce právoplatne uložili zamestnávateľom 987 pokút v sume 613.905 eur za porušenie povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných predpisov. Medzi najčastejšie porušenia patria absencia charakteristiky vykonanej práce v uzatvorených zmluvách, nevyplácanie mzdy v stanovenom termíne, nižšie príplatky za prácu nadčas, ako stanovuje zákon, nezabezpečovanie stravovania a uzatváranie dohôd aj na dlhodobú prácu.

NAJVÄČŠIE ZMENY SPÔSOBENÉ ZÁKONNÍKOM PRÁCE:

- **Zvýšili sa práva zamestnancov pracujúcich na dohodu.** Ľudia v takomto pracovnom pomere získali nárok na minimálnu hodinovú mzdu, ospravedlnené voľno v prípade potreby návštevy lekára, príplatky za nadčas a prácu v noci. Firmy s touto zmenou majú veľké administratívne náklady a stúpa počet ľudí pracujúcich na čierno.

- **Opäť sa zaviedol súbeh výpovednej lehoty a odstupného.** Prepustení ľudia tak získali nárok na výpovednú lehotu aj odstupné v závislosti od odpracovaných rokov. Z pohľadu firiem vzrástla obava prijímať nových ľudí pre vysoké náklady na prepustenie.

- **Skrátil sa pracovný pomer na určitý čas.** V minulosti mohli zamestnávateľa s ľuďmi uzavrieť pracovný pomer na určitý čas najviac trikrát za sebou počas troch rokov. Po novom môže zamestnávateľ uzavrieť dohodu so zamestnancom už len na dva roky.

- **Nočná práca je o hodinu dlhšia, vďaka čomu majú zamestnanci vyšší nárok na príplatok za nočnú zmenu.** V starom Zákonníku práce sa začínala nočná práca o desiatej hodine večer a končila o piatej ráno. V novom Zákonníku práce sa nočná práca končí o šiestej hodine ráno.

- **Prísnejšia definícia závislej práce umožňuje v praxi inšpektorom práce tvrdšie zakročiť proti takzvaným núteným živnostiam.** V praxi totiž už aj predavači v obchodoch pracujú na živnosť, čím firmám umožňujú šetriť na odvodoch.

- **Zrušenie možnosti dohodnúť sa so zamestnancami cez kolektívnu zmluvu na nižších sociálnych štandardoch, ako sú stanovené v Zákonníku práce.**

Nižšia flexibilita Zákonníka práce sťažuje firmám prijímanie nových ľudí a predražuje prepúšťanie. Zároveň firmám vzrastú mzdové náklady pre pripravované rozširovanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa.

CENY LIEKOV KLESAJÚ, PACIENTI VŠAK PLATIA VIAC

Pacienti v lekárňach z roka na rok siahajú hlbšie do peňaženiek. A to aj napriek tomu, že výrobcovia ceny liekov znižujú. Kým v roku 2012 pacienti za lieky zaplatili približne 150 miliónov eur, o rok neskôr to už bolo o 4 milióny eur viac.

Ak firmy idú s cenami dole, prečo potom pacienti hradia viac? Odpoveď by malo dať ministerstvo zdravotníctva. To však mlčí.

Ministerstvo zdravotníctva sa už dlhšie chváli tým, že ceny liekov sú u nás jedny z najnižších v únii. Pacienti majú k dispozícii veľkú skupinu liekov s nulovým doplatkom. Podľa údajov rezortu v priemere doplácajú za jedno balenie lieku len 1,5 eura.

Súhrnné čísla spoluúčasti pacientov za rok však hovoria niečo iné. Doplatky od roku 2012 stúpajú nahor, zatiaľ čo zdravotné poisťovne platia menej. „Niektorí pacienti sa obracajú na nás s tým, že im ceny niektorých liekov stúpili. Bohužiaľ, pri našich diagnózach sa v platbe za lieky takmer v ničom nepoľavuje. Skôr naopak, tie lieky, ktoré boli pre nás cenovo dobré aj účinné, vypadli. Vytvorili nejaké skupiny liekov, v ktorých je lacnejší liek, ale čo keď nám nepomáha?“ pýta sa Mária CETKOVSKÁ zo spoločnosti psoriatickov a atopikov.

Výrobcovia a lekárnici naznačujú, že ministerstvo robí takú liekovú politiku, ktorá je viac naklonená zdravotným poisťovním. Cez legislatívu nastavuje také ceny, aby v prvom rade šetrili zdroje poisťovní. Pacient je podľa nich až na druhom mieste. „Ministerstvo má svoje nástroje, a to kategorizáciu a referencovanie liekov, a podľa nich sa určuje, koľko eur bude za jednotlivé lieky uhrádzať zdravotná poisťovňa a koľko v konečnom dôsledku zaplatí pacient v lekárni,“ vysvetlila Iveta PÁLEŠOVÁ z Asociácie dodávateľov liekov.

Farmaceutické firmy upozorňujú, že ony ceny za posledné roky znižovali. „**Za posledný rok sa mnoho výrobcov dostalo na hranice svojich možností. Realitou však je, že sa znižujú aj úhrady zo strany zdravotných poisťovní. Pacient tak musí doplatiť z vlastného vrecka viac, čo samozrejme nevníma pozitívne,**“ povedala PÁLEŠOVÁ a dodala, že svoje marže v rámci svojich možností znižujú aj distribútori, aj lekárne. Farmafirmy chcú preto s ministerstvom rokovať, témou by mali byť nové pravidlá pre výpočet cien liekov.

Na otázku, ako hodnotí tvrdenia asociácie dodávateľov liekov, ministerstvo zdravotníctva neodpovedalo. Hovorkyňa ministerstva zdravotníctva Martina LIDINSKÁ iba pripomenula, že **Slovensko patrí medzi TOP 5 krajín OECD, ktoré dosiahli najvyššiu úroveň v transparentnosti, čo sa týka liekovej politiky.**

Viceprezident Slovenskej lekárskej komory Ondrej SUKEL potvrdzuje informácie dodávateľov liekov. „**Napriek tomu, že ceny liekov klesajú, náklady pacientov stúpajú. Ako mám vysvetliť pacientom, že výrobcovia ceny liekov znižujú, keď v skutočnosti on zaplatí viac?**“ pýta sa SUKEL. Poukazuje na to, že doplatky budú pacientom ešte narastať.

Angelika Szalayová zo Stredoeurópskeho inštitútu pre zdravotnú politiku hovorí, že v roku 2012 bol zaznamenaný prudký pokles

doplatkov, ktorý bol spôsobený prísnejšou reguláciou cien liekov. V roku 2013 začali opäť rásť.

Zdravotné poisťovne sa bránia a tvrdia, že na liekoch pre pacientov nešetia. „**Zdravotná poisťovňa Dôvera sa na náklady pozerá komplexne, na jednej strane sme zaznamenali mierne klesajúci trend vo výdavkoch za lieky, na druhej strane sme zvýšili náklady za zdravotnícke pomôcky aj špeciálny zdravotnícky materiál, čiže nemôžeme hovoriť o úspore,**“ povedala hovorkyňa zdravotnej poisťovne Dôvera Monika ŠIMUNOVÁ. Poisťovňa podľa nej očakáva, že jej náklady na lieky budú mierne klesať alebo stagnovať.

Lekárnik a liekový analytik Peter Stanko tvrdí, že je viacero príkladov, keď sa zníženie ceny výrobcu rozdelilo rovnomerne medzi pacienta a zdravotnú poisťovňu. „**Žiaľ, máme aj mnoho prípadov, kedy bola väčšia časť zníženia celkovej ceny premietnutá do zníženia úhrady zdravotnej poisťovne, pričom doplatok pacienta sa neznižil úmerne, resp. neznižil sa vôbec,**“ podotkol STANKO. Napríklad pri lieku pre astmatikov s účinnými látkami flutikazón a salmeterol výrobca znížil jeho cenu o 92 centov na jedno balenie. Doplatok pacienta sa však neznižil, ale narástol o 11,46 eura, pretože pri tomto lieku znížila úhradu aj zdravotná poisťovňa o 12,38 eura.

Ak by mal kardiologický pacient platiť za lieky ešte viac, tak si ich podľa Igora CHAMILLU, predsedu patientskej organizácie Kardioklub SK, jednoducho nezoberie. „**Pacienti niektoré lieky užívajú tak, že ich berú každý druhý deň, alebo jeden týždeň lieky užívajú a druhý týždeň už nie, a to len preto, aby ušetrili,**“ uvádza. Oveľa horšie je to podľa neho pri tých, ktorí majú viac ochorení a berú teda aj viac druhov liekov. „**Vtedy im mesačné náklady na lieky prudko narastajú, mnohí ľudia nemajú na ne peniaze. Aká je to potom liečba, ak lieky neužívajú pravidelne?**“ dodal CHAMILLA.

(Zdroj : r, Pravda)

SÚŤAŽNÝ KVÍZ

„ČO VIEŠ O KOLEKTÍVOM VYJEDNÁVANÍ?“

Milí čitatelia.

Opäť je tu elektronické číslo Priorít a podľa pravidiel našej súťaže - znamená, že sa kvízové otázky z minulého mesiaca opakujú a meno víťazcu vyžrebujeme až v polovici mája.

No tak píšete, sms-kujete či mailujete, môžete aj viackrát, veď štastie si treba poistiť! Najmä vtedy, ak sú pre víťazcu pripravené zaujímavé a hodnotné ceny (USB kľúč, prezenty, termoska a pod.) **A samozrejme, ak vás aj v tomto kole nevyžrebujeme, vďaka správnym odpovediam budete - spolu s víťazcami z jednotlivých kôl- posunutí do záverečného žrebovania o výherné nákupné poukážky v hodnote 50€, 30€ a 20€, ktoré sa uskutočnia pred letnými prázdninami a žrebovať ich bude garant súťaže- podpredsedníčka OZ KOVO, M. Benedeková. Veľa štastia!**

1. Štrajk znamená čiastočné alebo úplné prerušenie práce zamestnancami.

a) Áno b) Nie

2. Výpoveď pracovného pomeru musí byť písomná, inak je neplatná.

a) Áno b) Nie

3. Zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu.

a) Áno b) Nie

4. Ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu z dôvodu nepriaznivého počasia, ide o prekážku v práci na strane zamestnávateľa.

a) Áno b) Nie

5. Rodičovská dovolenka sa spravidla poskytuje do troch rokov veku dieťaťa.

a) Áno b) Nie

6. Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť zamestnancovi stravovanie.

a) Áno b) Nie

Svoje odpovede posielajte do 14. mája 2014, a to formou : sms-správy na tel. číslo 0911 394 318, mailom na fakova @ozkovo.sk, alebo písomne na adresu: Redakcia Priority, OZ KOVO, ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.

Nezabudnite pripísať Vašu adresu, aby sme sa s Vami vedeli skontaktovať!